

Γιώτα Κ. Αλεξάνδρου: «Άκουσέ με, κοίτα»

👤 Γιάννης Σ. Παπαδάτος 📅 Δημοσιεύτηκε 15 Φεβρουαρίου 2023

Όλα τα έχουμε δει, όλα τα έχουμε ακούσει... Όλα; Αμ δε! Διότι μέχρι τώρα γνωρίζαμε ότι οι τοίχοι έχουνε ...αυτιά. Όμως δεν γνωρίζαμε ότι ... αισθάνονται και μιλάνε κιόλας! Στο συγκεκριμένο βιβλίο συμβαίνει και αυτό! Άλλωστε, η Γιώτα Αλεξάνδρου μάς έχει συνηθίσει σε πρωτότυπες ιστορίες. Στη μια η Μάντρα η μάγισσα αμφισβητεί το σινάφι της, στην άλλη ο Ζήσης, ένα παιδί, ξορκίζοντας τους φόβους του περιέρχεται τους θαλάμους ενός νοσοκομείου και απαλύνει τον πόνο των άλλων, σε τούτη την ιστορία ένας τοίχος γίνεται ο αποδέκτης και μαζί ο συμπαραστάτης της χαράς και της θλίψης ενός κοριτσιού, ο οποίος την καλεί να γράφει επάνω του το όνομα που θέλει να του δώσει. Κι αμέσως οι αισθήσεις της ακοής και της όρασης κινητοποιούν την ιστορία, που παίζεται σε δυο επίπεδα: σε αυτό του τοίχου που αισθάνεται και ακούει και σε αυτό της μικρής που εκμυστηρεύεται ζωγραφικά την καθημερινότητά της. Ανοίγοντας έναν εκμυστηρευτικό «διάλογο» με τον τοίχο, ζωγραφίζει τον ήλιο με εικόνες της θάλασσας, που σκοτεινιάζει όταν απέναντί της προβάλλουν πρόσωπα που δεν την αποδέχονται ή μπορεί και να μη χαίρονται φανερά για τη χαρά της, όπως η μητέρα της, που είναι χωμένη στην τηλεόραση.

Κι η Αλκμήνη, γιατί έτσι λένε το κορίτσι, νιώθει ανασφάλεια, μοναξιά κι εγκατάλειψη από τους άλλους και ξεσπά στον τοίχο πετώντας τη ρακέτα με το μπαλάκι πάνω του. Αλλά ο τοίχος την ενθαρρύνει, όταν εκείνη κάνει κάποιο λάθος στο σχολείο κι έχει αμφιβολίες για το αν θα είναι καλή στα μαθήματά της. Τη βοηθάει να απελευθερωθεί, να νιώσει σιγουριά, ώστε να πλησιάσει τις φίλες της ή να γίνει αληθινά αποδεκτή από τον πατέρα της. Ο τοίχος μπορεί να μη μιλάει όπως η Αλκμήνη, όμως αισθάνεται και τούτη η αίσθηση είναι σημαντικότερη ίσως από τη ζωντανή ομιλία.

Πρόκειται για ένα ξεχωριστό βιβλίο συναισθηματικής νοημοσύνης, που «θεραπεύει» καλλιεργώντας τις αισθήσεις και παράλληλα απελευθερώνει τις κρυμμένες δυνάμεις της μικρής ηρωίδας και συνάμα των παιδιών αναγνωστών. Ο ποιητικός «λόγος» του τοίχου και ο καθημερινός της μικρής εισχωρούν σε μια εικονογραφική αφήγηση η οποία αποτυπώνει ανάγλυφα τα ποικίλα συναισθήματα της ηρωίδας, που η ίδια βρίσκει το θάρρος να εκφράσει χρωματικά, απέναντι σε κάποιον που της δείχνει άπειρη κατανόηση.

Πρόκειται για ένα ξεχωριστό βιβλίο συναισθηματικής νοημοσύνης, που «θεραπεύει» καλλιεργώντας τις αισθήσεις και παράλληλα απελευθερώνει τις κρυμμένες δυνάμεις της μικρής ηρωίδας και συνάμα των παιδιών αναγνωστών.

Κοντολογίς, η τρέχουσα διαδικτυακή ρήση «Ο τοίχος έχει τη δική του ιστορία» παίρνει σάρκα και οστά. Το βιβλίο μπορεί να διαβαστεί και από μικρά και από μεγάλα παιδιά. Πρέπει να σημειώσω ότι, επειδή το περιεχόμενο είναι εν πολλοίς αφαιρετικό με διακείμενα (π.χ. ο γλάρος Ιωνάθαν), που συμβαδίζουν και με την εικονογράφηση της Ντανιέλας Σταματιάδη, ίσως χρειαστεί τη βοήθεια κάποιου ενήλικα. Κι αυτό είναι θετικό, αφού μπορεί να συμβάλει σε μια οικογενειακή συναναγνωστική ατμόσφαιρα. Εξάλλου, όπως θα έλεγε και ο θεωρητικός της παιδικής λογοτεχνίας Peter Hunt, δεν πρέπει να υποτιμούμε τα παιδιά κι ας τους δίνουμε πιο σύνθετα κείμενα, γιατί μόνον έτσι θα γίνουν μελλοντικά επαρκείς αναγνώστες και αναγνώστριες. Άλλωστε, η διττή, θα έλεγα «διαλογικού ύφους» παιδικότροπη εικονογράφηση, της εικονογράφου και, η εννοούμενη, της ηρωίδας, συνδράμουν σε μια τέτοια πολύμορφη και εξόχως αποδοτική φιλαναγνωστική διαδικασία.

Απόσπασμα: «Ζωγραφίζεις πάνω του έναν κόκκινο ήλιο να χαμογελά. Κρατά στην αγκαλιά του μια πράσινη θάλασσα. Ένας γλάρος που σου μοιάζει χορεύει μ’ ένα κύμα. Στροβιλίζεσαι με τα “φτερά” σου ανοιγμένα. Ακουμπάς με προσοχή τους νέους θησαυρούς στο περβάζι του παραθύρου. Να τους καλωσορίσει το φως της σελήνης. Που σου κρατά συντροφιά. Τα βράδια που τα βλέφαρά σου αρνούνται τον ύπνο».

[Ο Γιάννης Σ. Παπαδάτος είναι αν. καθηγητής του Παν/μίου Αιγαίου και κριτικός.]

Άκουσέ με, κοίτα
Γιώτα Κ. Αλεξάνδρου
εικονογράφηση: Ντανιέλα Σταματιάδη
Ελληνοεκδοτική
σ. 36
ISBN: 978-960-563-464-3
Τιμή: 12,25€